

Bulharsko

Bulharská republika / Република България

1 Základní informace

1.1 Obecné informace

Rozloha	110 900 km ²	
Obyvatelstvo (mil.)	7,262	
Hlavní město	София / Sofie	
Jazyk	Bulharština	
Měna	bulharský lev / BGN	
Výše HDP na osobu	11.300 USD (2007)	Srovnání (HDP ČR = 1) 0,46
Telefonní předvolba	+ 359	
Internetová doména	.bg	

Zdroj: OECD, CIA. Detailní definice ukazatelů viz příloha 1.

1.2 Ekonomický vývoj

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Růst HDP (%)	5,1	5,6	7,2	6,8	6,6	6,2	5,8
Inflace (%)	3,8	5,6	4,0	7,4	6,1	11,6	
Nezaměstnanost (%)	18,2	13,7	12,1	10,1	9,0	6,9	
Kurs BGN/CZK	15,7	16,5	16,28	15,00	14,44	14,17	12,68

Zdroj údajů: OECD, ČNB, Eurostat Detailní definice ukazatelů viz příloha 1.

2 Právní formy podnikání

Přehled právních forem

Místní název	Nejbližší český ekvivalent	Poznámky, popis
Дружеството с ограничена отговорност / Družestvo s Ograničena Otvornost (OOD / OOD)	společnost s ručením omezeným	Minimální kapitál je stanoven na 5.000 BGN, min 70 % z něj musí být splaceno v okamžiku založení společnosti.
Еднолично Дружество с Ограничена Отговорност / Ednolično družestvo s Ograničena Otvornost (EOOD / EOOD)	společnost s ručením omezeným mající jednoho vlastníka	
Акционерното дружество / Actionerno družestvo (АД / AD)	akciová společnost	Minimální kapitál je stanoven na 50.000 BGN. (v případě bank 10 mil. BGN). Min. 25 % kapitálu musí být splaceno před registrací. Min. hodnota akcie je 1 BGN.
Събирателното дружество / Sabiratelno družestvo (СД / SD)	veřejná obchodní společnost	obdoba české v. o. s.
Командитното дружество / Komanditno družestvo (КД / KD)	komanditní společnost	obdoba české k. s.
Едноличен Търговец / Ednoličen targovec (ET)	podnik jednotlivce	
Еднолично Акционерно Дружество / Ednolično Actionerno družestvo (ЕАД / EAD)	akciová společnost mající jednoho vlastníka	
Командитното дружество с акции / Komanditno družestvo s actii (КДА / KDA)		Mix akciové a komanditní společnosti, Minimální kapitál je stanoven na 50.000 BGN.

2.1 Založení společnosti s ručením omezeným

Délka procesu založení:	28 dní
Náklady na založení:	cca 380 BGN (cca 195 EUR)

Krok	Činnost	Náklady	Trvání	Místo, dotčená instituce
1.	Zkontrolovat prostřednictvím Informačního systému u Národního statistického institutu (Национален Статистически Институт), zda není zvolené jméno společnosti obsazené.	100 BGN	1 den	Национален Статистически Институт
2.	Uspořádat ustanovující schůzi společníků společnosti. Obdržení notářského potvrzení dokumentu o dosažení shody společníků a vyloučení možného střetu zájmů manažera vůči společnosti.	3 BGN/ podpis 2 BGN/ 1. stránka 1 BGN/ další stránky	1 den	
3.	Vložit splacený kapitál (min 70 %) na bankovní účet. Minimální kapitál pro založení s.r.o. je stanoven ve výši 5.000 BGN.	10 — 30 BGN	2 dny	libovolná banka
4.	Zaplacení registračního poplatku na bankovní účet Městského soudu v Sofii.	121,5 BGN	1 dny	Софийски градски съд
5.	Zápis do obchodního rejstříku na oblastním soudu.	v rámci kroku 4	12 dní	oblastní soudy
6.	Oznámení o založení společnosti ve věstníku na http://dv.parliament.bg/ . Oznámení má informativní charakter, není potřeba na uveřejnění čekat.	30 BGN	15 dní — 3 měsíce	
7.*	Vytvoření razítka podniku.	40 BGN	1 den	
8.*	Registrace u místní „registrační agentury“ Агенция По Вписванията kvůli získání čísla BULSTAT. Zažádat je nutné do 7 dní od zápisu do obchodního rejstříku. Registrační formulář se předkládá ve dvou kopiích spolu s rozhodnutím oblastního soudu o zápisu společnosti, dokumentech o založení podniku a potvrzením o zaplacení poplatku Městskému soudu v Sofii.	60 BGN	1 den	Агенция По Вписванията
9.*	Registrace k DPH	zdarma	1 den (uložení) 12 dní (konečná registrace)	Национална агенция за приходите
*	Probíhají souběžně s jiným krokem			

2.2 Registrace OSVČ

Obchodní jméno podniku jednotlivce obsahuje křestní jméno a příjmení vlastníka spolu se zkratkou „ET“ (*Ednoličen targovec* – bulh. podnik jednotlivce). K založení podniku jednotlivce je potřeba:

- notářsky ověřená kopie dokumentu pro oblastní soud
- průkaz totožnosti
- prohlášení obsahující: kontaktní adresu telefon, fax či emailovou adresu, místo (adresu) výkonu aktivit OSVČ, předmět podnikání, potvrzení o zaplacení poplatku Městskému soudu v Sofii.

Řemeslné OSVČ mají za povinnost se registrovat v registru řemeslníků u některé z 25 místních řemeslných komor. Bližší informace na <http://www.nzkgb.org/>.

Podnik jednotlivce podléhá dani z příjmu ve výši 15 %.

2.3 Založení pobočky nebo kanceláře

Pobočky nejsou pokládány za samosprávné podniky a musí se zapsat do obchodního rejstříku. Musí sami za sebe vyhotovovat účetní závěrku a vést účetnictví. Reprezentativní kanceláře mohou pouze inzerovat a propagovat mateřskou společnost. Registrují se u Bulharské obchodní a průmyslové komory a také v systému BULSTAT. Registrační poplatek se pohybuje mezi 200 – 450 BGN podle typu společnosti.

3 Daňový systém

3.1 Přímé daně

Daň z příjmu fyzických osob (Данък върху доходите на физическите лица)

Sazba daně z příjmu fyzických osob je v Bulharsku stanovena na 10 %.

Daň z příjmu právnických osob (Корпоративен данък)

Sazba daně z příjmu právnických osob je v Bulharsku stanovena na 10 %, stejně jako u daně z příjmu fyzických osob. Pro společnosti zabývající se hazardem v určitých případech stanovena sazba na 12 %.

Patentová daň (Патентен данък)

Této dani podléhají podniky jednotlivce v podobě hotelů, restaurací, maloobchodů či výkonu různých typů řemeslných činností. Také jejich obrat v předchozím roce nesmí převýšit 50.000 BGN (převýší-li, daň se neodvádí) a poslední podmínkou je absence registrace podniku k odvodu DPH. Výši daně určují místní obecní úřady.

Daň z nemovitosti (Данък върху недвижимата собственост)

Sazba daně z nemovitosti je stanovena na 0,15 – 0,3 % ročně. Daň se vztahuje na nemovitosti, které nejsou určeny k bydlení.

Daň z převodu nemovitostí (Данък за прехвърляне на недвижима собственост)

Sazba daně je stanovena na 2–4 %.

Dědická daň (Данък върху наследството)

Daň je uvalena na osoby dědicí majetek na území Bulharska. Sazba daně se pohybuje od 0,7 % (u blízkých příbuzných) po 10 % pro vzdálené příbuzné.

3.2 Nepřímé daně

Daň z přidané hodnoty (Данък върху добавената стойност ДДС)

Povinnost k odvodu DPH vzniká podnikům v Bulharsku v okamžiku, kdy jejich zdanitelný příjem za posledních 12 měsíců převýší 50.000 BGN (cca 25.500 EUR). Standardní sazba DPH je stanovena na 20 %, snížená 7% sazba je uplatňována na služby hoteliérů.

Existují služby, které jsou od odvodu DPH osvobozeny, jsou to určité finanční, vzdělávací, pojišťovnické a jiné služby zvlášť jmenované zákonem.

Spotřební daň (Акциз)

Spotřební daně jsou uvaleny na vybrané domácí či dovozové zboží jako jsou alkoholické nápoje, cigarety, topný olej, benzín, elektřina, plyn k topení či určitá motorová vozidla.

3.3 Daňové povinnosti podniku jednotlivce (OSVČ)

OSVČ v Bulharsku mají za povinnost odvádět celkem 28 % ze svého příjmu do penzijního fondu a fondu zdravotního pojištění. Daň z příjmu OSVČ v Bulharsku není totožná s daní s příjmu fyzických osob jako v mnoha jiných zemích, příjmy OSVČ v Bulharsku jsou daněny sazbou 15 %.

4 Zvyklosti pracovního trhu

4.1 Regulace pracovního trhu

Zákon v Bulharsku stanovuje min. věk zaměstnance na 16 let, na práci s nízkou odpovědností a minimálním dopadem na zdraví je možné najmout osobu, která dovršila 15 let.

V Bulharsku je vyžadováno vyhotovení pracovní smlouvy v písemné podobě. Pro pracovní smlouvy jsou vyžadovány tyto náležitosti:

- Popis povinností zaměstnance
- Místo výkonu práce
- Pracovní funkce zaměstnance
- Datum uzavření smlouvy
- Délka pracovního poměru
- Výše mzdy
- Délka dovolené
- Délka pracovního dne či týdne

Je tedy vidět, že ve srovnání s ČR je v Bulharsku vyžadováno mnohem více povinných náležitostí pracovní smlouvy.

Základní podmínky a zvyklosti pracovních vztahů

Oblast	Bulharská praxe
Zkušební doba	Maximálně může dosáhnout šesti měsíců, běžně se dávají 3 měsíce.
Pracovní doba	40 hodin týdně a 8 hodin denně. Z důvodu své produkce může zaměstnavatel v určitých dnech prodloužit pracovní dobu a o stejný čas zkrátit pracovní dobu v jiný den. Takto prodloužená pracovní doba nesmí převýšit 10 hodin denně. Během kalendářního roku nemůže zaměstnavatel takto nařídit více než 60 dní s prodlouženou pracovní dobou a stejně tak nemůže nařídit více než 20 dní s prodlouženou pracovní dobou souvisle za sebou. V případě noční práce (22:00 – 06:00) nesmí pětidenní pracovní týden převýšit 35 hodin.
Placená dovolená	Každý zaměstnanec má nárok na 20 dní placené dovolené. Dny dovolené může vybírat dle svého uvážení, jedinou podmínkou je výběr min. poloviny dovolené vcelku.

Oblast Bulharská praxe

Výpovědní lhůty	Výpovědní lhůta je pro zaměstnavatele tak pro zaměstnance stanovena na 30 dní u smlouvy na dobu neurčitou a 3 měsíce u smlouvy na dobu určitou (a samozřejmě nemůže přesáhnout zbývající dobu do konce smlouvy). Zaměstnavatel také může nabídnout zaměstnanci odchodné, ten má 7 dní na rozmyšlenou. Odchodné nemůže přesahovat čtyřnásobek zaměstnancova naposledy obdrženého platu. Pracovní smlouvy lze ukončit pouze písemně.
Další ustanovení	Minimální mzda je v Bulharsku stanovena na 220 leva (cca. 112,5 EUR) měsíčně. Do třech dnů od uzavření pracovní smlouvy s novým zaměstnancem musí zaměstnavatel uvědomit místní ředitelství daňové správy (Национална агенция за приходите). Této instituci musí zaměstnavatel zaslat notářsky ověřenou kopii pracovní smlouvy po jejím podepsání zaměstnancem i zaměstnavatelem. Smlouva na dobu určitou se automaticky přemění ve smlouvu na dobu neurčitou v případě, kdy po jejím ukončení zaměstnanec pokračuje v práci po 5 a více dní a nedostane od zaměstnavatele písemně vyjádření o skončení smlouvy či nabídky k pokračování.

Zdroj: EURES

4.2 Odvody za zaměstnance

Jsou odváděny následující příspěvky:

Typ odvodu	Zaměstnavatel (%)	Zaměstnanec (%)
Penzijní pojištění	14,3	7,7
Nemocenské a mateřské pojištění	2,275	1,225
Pojištění v nezaměstnanosti	0,65	0,35
Úrazové pojištění	0,4 — 1,1*	-
Zdravotní pojištění	3,9	2,1
Fond garance výplaty mezd	0,5	-
Σ	22,025 — 22,725	11,375

* zaleží na odvětví

Pro odvody sociálního pojištění hrazenými zaměstnavatelem i zaměstnancem je stanoven horní strop příjmu 24.000 BGN ročně.

5 Užitečné kontakty

Daňová správa (Национална агенция за приходите)

52 Dondukov Blvd,

1000 Sofia

E-mail: prd@nra.bg

Web: <http://www.nap.bg/?lang=en>

Registrační agentura (Агенция По Вписванията):

Sofia 1309, 239 Alexander Stamboliyski Blvd,

Tel: 9486 181

Fax: 9486 194; 9486 166

Email: office@registryagency.bg

Web: <http://www.registryagency.bg/en/>

Kontakty na celou řadu organizací v Bulharsku:

http://www.online.bg/BOL_ENG.asp?dID=28&sID=1&lang=2&dMode=3

Komora řemeslníků (Национална занаятчийска камара):

Tel: 02/ 950 53 30; 950 53 31

Fax: 02/ 950 53 32

Email: nzk@abv.bg

Web: <http://www.nzkbq.org/>

Městský soud v Sofii (Софийски градски съд):

http://www.scc.bg/index_en.php?cat=81

Národní statistický institut (Национален Статистически Институт)

2, P. Volov Str.; 1038 Sofia, Bulgaria.

Tel: (+359 2) 9857 729, (+359 2) 9857 457

Fax: (+359 2) 9857 799

Email: Presscentre@nsi.bg

Web: http://www.nsi.bg/Index_e.htm

Ministerstvo ekonomie a energie (Министерство на икономиката и енергетиката)

8 Slavianska Str.,

tel. +359 2 94071,

fax +359 2 987 2190

E-mail: e-docs@mee.government.bg

Web: <http://www.mi.government.bg/eng/>

Ministerstvo financí (Министерство на финансите)

1000 Sofia

102 Rakovski Str.

Tel: 9859 2024

Email: feedback@minfin.bg

Web: <http://www.minfin.bg/>

Ministerstvo regionálního rozvoje a věcí veřejných

(Министерство на регионалното развитие и благоустройството)

Sofia, 17-19 Cyril and Methodius Str.

Tel: (02) 940 5430

Email: press@mrrb.government.bg

Web: <http://www.mrrb.government.bg/index.php?lang=en>

Ministerstvo zahraničních věcí (Министерството на външните работи)

1504 Sofia,

117 Evlogi Georgiev Blvd.

1040 Sofia

Tel: (02) 948 2999

Email: iprd@mfa.government.bg

Web: http://www.mfa.bg/en/index.php?option=com_selfpage&Itemid=253

6 Další informace

6.1 Anglicky

Podmínky pracovního trhu v Bulharsku:

<http://www.motion-accounting.com/en/labour-market-conditions-Bulgaria-2007.html>

Národní fond zdravotního pojištění:

<http://www.nhif.bg/eng/default.phtml>

Doing business:

<http://www.doingbusiness.org/>

Příručka o podnikání v Bulharsku od společnosti Ernst & Young:

http://www.lexmundi.com/images/lexmundi/PDF/guide_bulgaria.pdf

Ministerstvo financí v Bulharsku:

<http://www.minfin.government.bg/en/>

Základy daňového systému v Bulharsku od společnosti Deloitte:

http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/dtt_tax_highlight_bulgaria.pdf

6.2 Česky

Velvyslanectví České republiky v Bulharsku

Posolstvo na Češkata Republika

Janko Sakazov Nr. 9, vchod Panayot Volov,

Sofia 1000

tel: +359 2/9461110, +359 2/9461111

fax: + 359 2/9461800

e-mail: sofia@embassy.mzv.cz

web: <http://www.mzv.cz/sofia>

Velvyslanectví Bulharské republiky

Krakovská 6, Praha 1 110 00

tel: 222 211 258, 222 211 260, 222 212 011, 222 210 230

fax: 222 211 728

e-mail: bulvelv@mbox.vol.cz**Encyklopedie MZV**<http://www.mzv.cz/wwwo/mzv/encyklop.asp>**Business info**<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/bulharsko/1000688/>**Životní a pracovní podmínky v Bulharsku:**http://portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/zeme/bulharsko

Tento soubor vznikl jako součást projektu Aktualizovaná a rozšířená pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU, ve spolupráci Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky a expertů z Centra pro regionální rozvoj ČR – Enterprise Europe Network (dříve Euro Info Centra Praha). Projekt byl podpořen odborem informování o evropských záležitostech Úřadu vlády České republiky. Publikace je rovněž k dispozici na vládním informačním portálu o EU <http://www.euroskop.cz> a v síti regionálních Eurocenter ve všech krajských městech.

Kolektiv autorů: Ing. Kateřina Joklová, Ing. Vladimír Kváča, Ph.D., Jana Kváčová, RNDr. Jitka Ryšavá, Bc. Jiří Šourek.

Tento soubor může být rozmnožován elektronicky nebo tiskem pouze v kompletní a nezměněné podobě a rozšiřován pouze bezúplatně. Nejnovější verzi tohoto souboru naleznete na stránkách Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky – <http://www.socr.cz> – v kategorii aktivity, v podkategorii publikace.

Toto je verze ze září 2008.

EUROSKOP.CZ